

TOWARZYSTWO TRZEŻWOŚCI TRANSPORTOWCÓW

ZARZĄD KRAJOWY

00-928 Warszawa, ul. Chałubińskiego 4 lokal 4, Tel. 22 630 10 77, www.ttt.org.pl
Konto: PKO BP VI O/M W-wa Nr 75-1020-1068-0000-1302-0072-4815

Warszawa, 07.01.2014 r.

Pan Donald Tusk

Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

Ostatnie dni po tragedii w Kamieniu Pomorskim przyniosły znaczne zainteresowanie medialne problemem alkoholu w ruchu drogowym i w konsekwencji szereg inicjatyw legislacyjnych mających na celu zaostrzenie norm prawa karnego stosowanych w stosunku do osób kierujących pojazdem w stanie nietrzeźwym. Nie negując szczerych intencji pomysłodawców podobnych rozwiązań, chciałbym w imieniu Zarządu Krajowego Towarzystwa Trzeźwości Transportowców zwrócić uwagę pana Premiera, iż przed podjęciem działań o charakterze legislacyjnym, szczególnie w obszarze prawa karnego, należałoby w pierwszej kolejności zweryfikować poprawność wdrożenia i wykorzystywania rozwiązań już istniejących w polskim prawie.

Dotyczy to w szczególności badań lekarskich i psychologicznych kierowców, którzy kierowali pojazdem w stanie nietrzeźwości lub po użyciu alkoholu, przeprowadzanych na podstawie decyzji administracyjnej starosty, o której mowa w art. 99 ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami. To właśnie te badania powinny wyeliminować osoby takie, jak sprawca wypadku drogowego w Kamieniu Pomorskim, które wielokrotnie dopuściły się jazdy po użyciu alkoholu. Wynika to z faktu, iż prawidłowo przeprowadzone badanie lekarskie pozwala ustalić aktywną formę uzależnienia od alkoholu lub podobnie działającego środka, a badanie psychologiczne umożliwia wyeliminowanie z ruchu drogowego osób o socjopatycznych zaburzeniach osobowości prowadzących do lekceważenia istniejących norm prawnych i społecznych.

Niestety powtarzające się tragedie, których sprawcami są osoby dopuszczające się kolejny raz jazdy po użyciu alkoholu wskazują, iż ww. rozwiązania nie działają w sposób zamierzony przez ustawodawcę. Wydaje się, że przyczyn tego stanu rzeczy można upatrywać m.in.:

- w niewłaściwym prowadzeniu nadzoru na wykonywaniem badań lekarskich i psychologicznych, czego skutkiem może być nierzetelność części przeprowadzanych badań,
- w niedostosowaniu metodyki i zasad przeprowadzania badań do współczesnych wymagań, o czym świadczyć może chociażby fakt, że stosowne akty wykonawcze (rozporządzenia

ministra właściwego do spraw zdrowia w sprawie badań lekarskich kierowców oraz badań psychologicznych kierowców) wydane zostały odpowiednio w 2004 i 2005 roku, i uwzględniają w szczególności wymagania uchylonych przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym, a nie obecnie obowiązującej ustawy o kierujących pojazdami,

- w niewystarczającym przygotowaniu zawodowym osób przeprowadzających te badania, lub
- w niewłaściwym przepływie informacji pomiędzy organami wymiaru sprawiedliwości a starostą, i wynikającym z tego stanu rzeczy nieobjęciem badaniami wszystkich osób spełniających przesłanki, o których mowa w art. 99 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami.

Kolejną istotną kwestią jest swoiste zaniechanie rządowej administracji publicznej, z której inspiracji uchwalano kolejne ustawy o zmianie ustawy o kierujących pojazdami, przesuwające m.in. termin wejścia w życie obowiązku ukończeniu kursów reedukacyjnych w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii przez osoby, które kierowały pojazdem w stanie nietrzeźwym lub po użyciu alkoholu, albo podobnie działającego środka. Pierwotnie przepisy wprowadzające ten obowiązek miały wejść w życie w 2012 r., a wobec braku aktów wykonawczych oraz nieprzedsięwzięcia przez zobowiązane organy stosownych działań o charakterze organizacyjno-technicznym, wejście w życie tych przepisów przesunięto ostatecznie na dzień 4 stycznia 2016 r. W naszej ocenie jedynie takie kursy dają duże prawdopodobieństwo pożądanej korekty osobowości kierowcy, który prowadził pojazd po użyciu alkoholu. W porównaniu z tym rozwiązaniem, proponowane powszechnie zaostrzenie sankcji karnych jest znacznie mniej efektywnym środkiem prewencji.

Niezależnie od podniesionych wyżej kwestii, chciałbym w imieniu Zarządu Krajowego Towarzystwa Trzeźwości Transportowców zwrócić uwagę pana Premiera, iż kształtowanie postaw kierowców nie może być realizowane wyłącznie przez normy prawa administracyjnego lub karnego, polegające na sankcjach karnych lub administracyjnych, albo na administracyjnej reglamentacji dostępu do odpowiednich uprawnień. Zgodnie z dzisiejszym stanem wiedzy w zakresie psychologii społecznej i socjologii, dobre rezultaty osiągać można przez stosowanie pozytywnych bodźców. Niestety w tym obszarze potencjalnych działań administracji rządowej brak jest jakichkolwiek nowych inicjatyw, a nawet odnotować można dość poważne zaniedbanie ustawowych obowiązków nałożonych na naczelne organy administracji rządowej. Ta ostatnia uwaga dotyczy niezrealizowanej do dnia dzisiejszego delegacji dla przez ministra właściwego do spraw transportu, zawartej w przepisie art. 39n ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, nakazującej wydanie rozporządzenia określającego m.in. wzór odznaki „Wzorowy kierowca”. Odznaka ta została ustanowiona przez Sejm RP w dniu 16 września 2011 r. w celu uhonorowania zawodowych kierowców charakteryzujących się m.in. wieloletnią bezwypadkową jazdą, i do dnia dzisiejszego, pomimo upływu dwóch lat od wejścia w życie przepisu ją ustanawiającego, nie może się doczekać określenia jej wzoru.

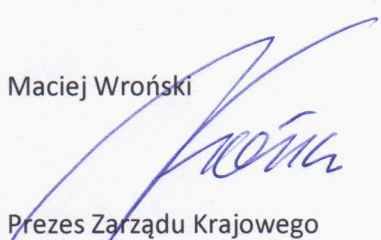
Dlatego też, w imieniu Zarządu Krajowego Towarzystwa Trzeźwości Transportowców zwracam się do pana Premiera z uprzejmą prośbą o spowodowanie:

- przeprowadzenia kompleksowej kontroli w zakresie prawidłowości przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych osób, które kierowały pojazdem w stanie nietrzeźwości lub po użyciu alkoholu, albo podobnie działającego środka, przekazywania informacji o tych osobach przez organy wymiaru sprawiedliwości, a także postępowania organów kierujących na te badania,
- wdrożenia odpowiednich zmian legislacyjnych lub organizacyjno-technicznych mających na celu poprawienie efektywności systemu badań lekarskich i psychologicznych kierowców,
- realizacji przez ministra właściwego do spraw zdrowia postanowień delegacji ustawowych do wydania odpowiednich aktów wykonawczych, zawartych w art. 81 i art. 90 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami,

- realizacji przez ministra właściwego do spraw transportu postanowienia delegacji zawartej w art. 39n ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym,
- przyspieszenia wejścia w życie obowiązku ukończenia kursów reedukacyjnych w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii przez osoby, które kierowały pojazdem w stanie nietrzeźwym lub po użyciu alkoholu albo podobnie działającego środka.

Z poważaniem

Maciej Wroński

Prezes Zarządu Krajowego
Towarzystwa Trzeźwości Transportowców

Do wiadomości:

1. Stanisław Żmijan
Przewodniczący Komisji Infrastruktury, Sejm RP
2. Stanisława Prządka
Przewodnicząca Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, Sejm RP
3. Marek Wójcik
Przewodniczący Komisji Spraw Wewnętrznych, Sejm RP
4. Beata Bublewicz
Przewodnicząca Zespołu Parlamentarnego ds. Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Sejm RP
5. Krzysztof Kwiatkowski
Prezes Najwyższej Izby Kontroli
6. Elżbieta Bieńkowska
Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Infrastruktury i Rozwoju, Przewodnicząca Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
7. Marek Biernacki
Minister Sprawiedliwości
8. Bartłomiej Sienkiewicz
Minister Spraw Wewnętrznych
9. Bartosz Arłukowicz
Minister Zdrowia